

„Danstereu“

et halvugentligt Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folt i Amerika.

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. H. SE, Blair, Neb.

„Danstereu“ ugaar hoet Lirsdag og Fredag Pris pr. Aagaug.

I de forenede Stater \$1.50, i Hollandet 2.00. Bladet betales i Forstid.

Betilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktion: A. M. Andersen. Alle Brev og til „Danstereu“'s Indhold: Haaudbinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, best. adresseres: A. M. Andersen, Blair, Neb.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danstereu“

bliver sendt til Subskribenter indtil udrykkelig Oplysning modtages af Udgiverne, og at Guld er betalt, i Overensstemmelse med de forenede Staters Postlove.

Naar Alerne hender sig til Folt, der anserer i Bladet, enten for at fye hos dem eller for at faa Oplysning om det anserede, behes de altid omtale, at de faa Avertissementet i dette Blad. Det vil vare til genadig Nytte.

Binterfugles.

B. S. Ingemann.

Ville Fugl! du klager ved min Rude: Sort er Stoven; Mart og Eng er gold.

Minaturen ligger Vig herude; Fuglen fnyer. Verden er faa told.

Ville Fugl! fra hine forte Stove faa du Ragen fra min Arne dit, og du flaged over froesne Boee, drømte her om sommergronne Kvist.

Binterfugl! var du min Gæst i Sommer?

Hørte her du Sang om evig Vaar? Er det derfor, du med Længsel kommer?

Veder du om Vaar, som ej forgaar?

Længselsfuld! klag ej ved froesne Rude!

Flyv herind og varm dig ved mit Byst!

Kold er Verden; alt er dødt derude. I mit Byst er Liv og Sommerlyst.

Her du skal de grønne Stove finde og den Vaar, hvorom jeg sang i Fjor.

Hun om hvem jeg sang, hun er herinde — der er Vaar, hvor Kærligheden bor.

Bort Ideal.

(Fortfat.)

Hedenste Idealer.

„Nere“ — sluttede vi med sidste Fredag. Det er vor Overbevisning, at dette Emne er værd at stænde vor alvorligste Opmærksomhed. Det kredser om ikke mindre, end om vi som et kristent Folt skal holde fast ved vor dyrebareste Arv, eller vi skal gaa tilbage i Hedenstid, ikke det gammelbølge, men et nyt moderne Hedenstid.

En stor Del — Gud alene ved hvor mange — af vore folkelige Særfende i dette Land er allerede faldne tilbage i Hedenstid. De lever uden Daab, uden Gudsdyrkelse, uden Kærlighed til den sande Gud. Og vor dansk-ameritanske Presse (den største Del af den) styrer dem i dette gudsforladte, hedenste Liv. Loge- og Selskabslivet med dets Morstaber og Forlystelser er ved at træde i den kristne Menigheds og de Helliges Samfunds Sted. Det er paa Tide at se Tilstanden, som den er og spørge, om vort danske Folt i Amerika skal bestaa som et kristent Folt, om det skal gaa fremad, eller det skal falde tilbage i civiliseret Hedenstid.

Vi ved god Bæstet om, at der findes Sandhedsstørn i hedenste Raadgioner. De har deres Idealer, baade Gude- og Menneskeidealer. Uden her at tænke paa at komme ind paa videre Drøftelse af de kendte hedenste Religionsystemer, vil vi dog anføre nogle Eksempler.

„Min Gud og Herre, som har stadt og dannet mig, giv mig et Øje til at se og et Øre til at høre din Herlighed.“ Af en ægyptisk Bøn.

„Lad os grunde paa den guddommelige Livgivers ødslede Herlighed. Naar han oplyste vor Forstand.“ Af en hinduisk Bøn.

„Og vi vede ligeledes om din Jyd, o, Ahura! stært ved Kærfærdighed . . . paa mange underlige Maader vor Hjælp.“ Zoroaster.

„Hvad du ikke lider, naar det gøres imod dig selv, det skal du ikke gøre imod andre.“ Konfucius.

„At aflade at gøre Uret, at opnaa Dyd, at rense sit eget Hjerte, — det er Buddhas Religion.“

Ogsaa fra vort eget Folks hedenste Oldtid kendes vi Myther og Ordspog, som viser, at vore Fædre ikke var uden religiøse og sædelige Begreber, og deres Længsler efter og Haab om et andet, bedre Liv var færlig fremtrædende. Men net herom.

Vi kan trygt sige, at der var langt mere Religion og Gudsfragt hos de gamle Hedninger end hos de nu, og det er et Spørgsmaal, om ikke ogsaa hine Sædelighedsbegreber var fundere end disses. Ethvert Religionsystem har sine Idealer, sine Gudeforestillinger, sine Sædeligheds- og Lofsaligheds-Begreber, dels ogsaa sine Evigheds-, Opstandelses- og Salighedsbegreber.

— ja, der skal sættes et Men ved denne Indrømmelse.

For det første vil vi anmærke, at alle disse spredte Sandhedsstørn stikker peger tilbage mod en guddommelig Aabenbaring for Urfædrene. De viser ingenlunde, at vedkommende ejede Sandhedens Erkendelse, hvortilmod. De har kun beholdt enkelte Brokker af den, og derfor kan deres Religioner heller ikke stille deres Hjerte tilfreds. Vi kommer til at se, at de har tabt den sande Ideal af baade Gud og Menneske, saa vel som de har tabt Evnen til at naa det. Der er foruden den kristne Religion ingen Religion, der byder sine Tilhænger Hjerte- og Samvittighedsfred, Frelse fra Overtrædelse og Synd, selv for de dybest faldne Mennesker, Kraft til at begynde et nyt Levet, Opstandelse fra Døden og evigt Liv og Salighed.

Og al den moderne Tale om et „Ideal af Guddom“, al Tolerance, som nivellerer alle Religioner, som paastaar, at „enhver bliver salig ved sin Tro“ (som en fiametist Prins engang vilde havde overfor afsdøde Kong Christian den Niende, men hvortil denne svarede: „Nej, deri tager De fejl; kun Jesu Kristi, Guds Søns Blod renser fra Synden“) er et ikke andet end Vantro og Tilbagevenden til Hedenstid, Kristendomsforagtelse. Derfor kunde ogsaa en Redaktør for et af vore danske Blade erklære, at han selv ingen Brug havde for Kristendommen, paa samme Tid, som indrømmede den en respektabel Plads i vor Tids Civilisation.

Væser, Venner! Spørgsmaalet er ikke om „et Ideal“, men om det kristne Ideal, det vi som Folt har arvet, være vort? Eller skal vi blive Hedninger og nøjes med hvad forrest, der kan opstilles som Ideal? (Nere).

To Slags Alliance.

Om dette Emne har der været frevret adskilligt i „Ar. Dgbl.“ i København. Ogsaa hos os tales der om faldte Alliances, saa vi anser efterfølgende for betimelig Læsnings ogsaa her, og det er vistnok stiftet til at faa Forstand af angaaende faldt og sand Alliance. Først agtede vi kun at optage det første Stykke, men da saa det Stykke af Probst Bluhme tom, bestemte vi os til at tage det med. Det drager en egen Side frem, som her tages med i Betragtning.

„Evangelist Alliance“ er et Bøsen i Tiden, og dette Bøsen vil komme stærkere og stærkere frem, jo mere Frelserens Bøn bliver Menighedens Bøn: „paa det de alle maa være eet; ligesom du, Fader, i mig og jeg i dig, at de og Skulle være eet i os, at Verden kan tro, at du har udsendt mig!“

Der har vi Alliance-Tanten.

Men der er to Slags Alliance.

Naale vil have Alliances fuldblyderet paa den Maade, at de forskellige Gjenkommeligheder hos de forskel-

lige Kirkesamfund udslettes, saa der bliver en forstelsløs Enighed. Og ganske særlig stilles da Fordringen til de lutherste, at de skal opgive deres sakramentale Syn, særlig „Gensjælfelsen i Daaben“ osv.

Paa den Betingelse kan vi ikke være med til nogen Alliance: Der er en bestemt Forstel mellem det lutherste og det baptistiske, og den maa ikke udslettes.

For de baptistiske kan Alliances paa den Maade blive meget let, thi de har i den Henseende intet at tabe, men vi, der har det som en uroffelig Sandhed for os, at Guds Ord lærer den underlige Hjemmelighed: Gensjælfelse i Daaben, vi maa sige: Nej, skal Alliances tun kunne finde Sted paa den Betingelse, saa mener vi for vort Vedkommende, at den er for dyrt købt, thi saa bliver den falsk.

Men der er en anden Alliance.

M. Pontoppidan skriver i „Kærlighedsforbaret“:

„Det er jo, teoretisk set, ganske rigtigt, at det, der skal forene en Kirkes Medlemmer med hinanden, er det almentristelige. Men praktisk set kommer man ingen Vegne med dette almentristelige som Program.

Thi praktisk set eksisterer det almentristelige slet ikke, lige saa lidt som Alten, denne Nødvendighedsartikel for vor legemlige Tilværelse, noget Steds i Naturen forfindes i ren og ublandet Tilstand.

Og der findes da heller ikke nogen Lunge indrettet til at indaande den rene Alt. Paa lignende Maade gaar det med det kristelige, som vi alle aandeligt skal leve ved.

I Tankens Kolber og Retorter kan det maaeste nogenlunde udde- stilleres i ren Skikkelse; men i den virkelige Tilværelse forefindes det kun i Forbindelse, det har indgaaet, hvorved der i de forskellige Strag af Menneskeheden er opstaaet ligesom forskellige aandelige Atmosfærer, dog alle med det samme fælles Grundelement.“

Vi mener, at M. Pontoppidan har Ret heri.

Disse „almentristelige“ Mennesker, der vil have udslettet alle forskelligheder mellem Konfessionerne, der vil have „udstilleret“ Kristendommen i ren Skikkelse“ og ad den Vej vil faae fremskilt en Alliance, bliver nogle underlige holdningsløse Mennesker, der driver af Sted for ethvert Vaardomsveje, som Stibe uden Kor, og ved den Alliance kommer Verden efter vor Overbevisning ikke til at se Jesus.

Nej, saa uroffelig fast paa, hvad der staar for en som kristelig Sandhed og saa ud fra dette faste Standpunkt, trods alle forskellighederne, uden at staa af paa, hvad der er ens Overbevisning, dog rakte dem Broderhaand, der ikke vil vide andet til Frelse end Jesus Kristus og ham korsfæstet.

Det er efter vor Mening den sande Alliance.

* * *

Endnu et Ord om den sande Alliance.

Af P. E. Blume.

Der gaar en Alliances Luftning hen over vor Hovedstad. Der arbejdes paa at udslette Grænserne mellem de mange forskellige Samfund eller i hvert fald paa at rakte hved- andre Broderhaand over Grænserne. Der er meget i denne Bæstrelse, som er tiltalende for Guds Børns Hjerte, meget, som ogsaa har min Sympati. Men denne Bæstrelse har sine Grænser; der er et Punkt, hvor lutherste Kristne maa og skal standse.

Jeg tør ikke — for Samvittighedsens Skyld — lade være med at omdare mine lutherste Brødre.

Der er mange Kristne af andre kristelige Retninger, som jeg uden mindste Betænkelighed, ja med Glæde, kan rakte Broderhaand. Men Gendøbere rækker jeg ikke min Haand. Der er Baptister, som ikke er Gendøbere. Og hvor ubegribeligt det end er for mig, at disse Mennesker kan være saa blinde, saa ganske uden forstaaelse af Færgens Gerning i hans hellige Daab, at de kan nægne at lade deres smaa Børn vokse op uden at faa Del i Gensjælfelsens Bød, saa kan jeg se med broderligt Sind paa saadanne Mennesker, naar jeg møder dem paa min Vej og kan mærke Landens Hælfelskab i vor Herre Jesus Kristus. Men de Baptister, som om-

giver barnedøste Mennesker, og som altsaa er Gendøbere, de er mig en særlig Gæde, og jeg ser med Gru paa deres Fordøvelse. Der er de Baptister, som har en anden Mening om Daabens Kraft end vi lutherste, og derfor en anden Mening om Tidspunktet til Daaben end vi — men de respekterer dog vor Mening. Men der er andre Baptister, som haaner vor Daab og talder den „en Sjæt Vand“ — jeg ved ikke, hvad Herren gør ved disse Mennesker paa Regnsdagens Dag; det tilkommer ikke mig at domme herom; men jeg kan ikke begribe, at vi, som taffer Gud for hans velsignede Lys over Daab og Nadvere, kan have Samfund med Bepottete.

I gennem mange Aar har jeg, som alle mine Præstebrodre i Danmark, ved hjemmedøste Børns Fremstilling i Kirken sagt og hjertelig ment: „Efterdi dette Barn er tilføjet døbt og saaledes har den helligaand med Synsforladelse, saa vil vi ikke døde det igen, at vi ikke skal bespotte og forhaane Guds Helligaand —“ Naar du ser paa dit døste Barn og taffer Gud med Morten Luther og alle vore gamle lutherste Fædre, med Kingo og Brorson, med Joh. Arndt og Spener og Scriber, med mangfoldige andre Guds Børn, for Daabens Naade — kan du saa glæde dig i Samfundet med dem, der vil døde dit Barn om? —

Der er noget, som er flydende og bevægeligt, ogsaa i Menighedens Udøvelse. Men Herren bevare vor lutherste Menighed i Danmark for, at hans Sakramenter, vor Daab og vor Nadvere, vor Kirkes Juveler, nogen Sinde skal blive flydende, istalt lade deres straalende Glans i vor Kirke.

Venner, hjælp os!

Det stunder mod Foraarside, og Den forenede Kirkes Aarsmøde kommer nær! Venner af vore Præstester, lad der ogsaa komme Foraars Hjerte, saa I nedbøde Gud Faders Velsignelse over dem og deres trange Naar og derefter yder et Bidrag til Præsteteskassen.

Ikke blot Tiden for vort Aarsmøde nærmer sig, men ogsaa Tiden for det store Møde i Himmelen, hvor Guds Børn skal ved Guds Naade samles til evigt Samvær og gode Naar, men da vil vi vist ærgre os over enhver Anledning vi havde til at hjælpe, men lod den ubenyttet.

Til Aarsmødet stude Komiteen for Indsamlingen jo gerne kunne meddele: vi har i Aar været i Stand til at betale hoer af Præstesterne det, som I tænkte, de burde have (hver \$100.), men hvordan kan vi dette, derfor det ikke kommer ind. Vi har sets Enter, der er altsaa \$600, men i ser jo i Dag i „D. L. Kirkeblad“, hvor Kaserens Skiviteringers findes, at der er endnu kun indkommen \$395., og dog er der kun tre Maanedes til Aarsmødet. Venner stund eder at sende et Bidrag til Kasereren Pastor P. P. Thisted, Staplehurst, Neb.

Kærlig Hilsen fra eders i Herren hengiune P. S. Miller, Greenville, Mich.

Engelsk-Dansk Ordlog.

For de, som ønsker at tilegne sig den akkurat engelske Udtale af engelske Ord, da er Udbestads Engelsk-Dansk Ordlog langt den bedste, ved at den angiver den bestemte Udtale af ethvert engelsk Ord med at bruge danske Bogstaver og ved dem angive den bestemte Lyd, som skal bruges ved Benaendelsen af engelske Ord. — Tillige er der fuldstændig Forklaring over Meningen af ethvert engelsk Ord, som er angivet.

Denne Bog er absolut den bedste for Nykommere hertil Landet og anbefales frem for nogen anden.

Bogen er paa 730 Sider, trykt med læssalige Typer, og er næsten 2 Tommer tyk.

Prisen er \$2.50, frit tilsendt.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Neb.

Bibelen er Guds Ord. Af Adolf Laphir. Udgiven af Pastor Storjohan. 64 Sider. 3 Omsl. 20c.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Neb.

Fra Nybyggerlivet i Alberta, Canada.

Af J. C. Sundesen. (Fortfat.)

Denne Gang skal jeg forjage at meddele lidt om Menighedens Arbejde og Fremgang heroppe. Det var paa den danske Konges Fødselsdag i 1904 at jeg modtog Kaldsbrev fra Siloams Menighed i Alberta, Canada, og først i Sept. samme Aar ankom jeg med min Familie til Kolonien. Den 11. Sept. holdt jeg første Gang Gudsstjeneste i L. B. Christensens Hjem, hvor kun 9 voksne Personer var til Stede, da en Del af Menighedens Folt var bortrejst for at tage Sommerarbejde i Bjerne og ved Jernbanen. Det har al Tid staaet for mig, at hvor der er Guds Ords Fortuudelse og Sakramenternes Fordeling, maa der holdes Søndagsstole, men for at der kan holdes Stole, maa der være Børn. Dem var der paa denne Tid ikke mange af i Kolonien, dog var der nok til at begynde med. Den 2. Oktober, da vi holdt Gudsstjeneste hos Fred. Petersens, organiserede vi en Søndagsstole med 2 Lærere, Fred. Petersen og undertegnede, og 5 Børn, hvoraf de 4 tilhørte Præstefamilien, da Henry Larsen, den eneste Familie i Menigheden, som havde skolepligtige Børn, paa denne Tid levede i Calgary. Den 18. December 1904 holdt jeg min Tiltrædelsesprædiken i Præstehuset, som vi kort i Forvejen var flyttet ind i. I Bibil havde vi haft vore Gudsstjenester omkring i Hufene, men siden den Tid har vi stadig haft dem i vort Hjem, som saaledes i bogstavelig Forstand har været Menighedens aandelige Hjem. Jeg har al Tid tænkt, at jo flere skone Minder, man kunde tnytte til sit Hjem, desto bedre; vore Søndagsgudsstjenester har ogsaa bidraget til at berige og forstærke vort Hjem.

Den 28. Maj sidste Aar havde vi en Markedag i vor Menigheds Historie, idet vi holdt den første Konfirmation i Alberta. Tre unge betraffede deres Daabspagt. Ved denne Lejlighed blev vi tillige mindet om „Nordens Enhed“, der var nemlig en Dansk, en Norsk og en Svensk. For os havde Fæsten en særlig Betydning, idet vor ældste Datter, Kirstine, var en af de tre. I en anden Henseende var det ogsaa en Markedag, idet Henry Larsens lille Pige blev døbt, hvilket var den første Daabshandling i Siloams Menighed i Alberta.

Den 22. Oktober havde vi Optagelse i Menigheden, hvorved 19 Sjæle sluttede sig til den; og den 31. December havde vi igen Optagelse, hvorved 6 voksne Personer lagdes til Menigheden. Vi havde en velbesøgt Jul. Vejret eller Føret lagde ingen Hindringer i Vejen for at komme til Gudsstjeneste og Nadere hverten Dag eller Aften. Vort Juletræ havde vi ogsaa i vort Hjem. Vi var denne Aften 74 Personer forsamlet med gamle og unge.

Nel er Landet og Klimaet godt, men det bedste af det, der er heroppe, er dog de rare Mennesker; thi de fleste af dem, der er her, er troende Folt. Da de er kommen fra de forskellige Menigheder i vor forenede Kirke, saa er vor Præstefole, vore Missionsmarker og i det hele taaget de forskellige Grene af Guds Riges Arbejde baade kendte og el-

skede af dem. Vore Samfundsblade: „Danstereu“, „Danst lutherst Kirkeblad“ og „Børnebladet“ ser man da ogsaa i næsten hoert Hjem. Med Menighedens Bæst er ogsaa vor Søndagsstole gaaet fremad. Naar alle skolepligtige Børn i Kolonien er til Stede, gaar Tallet op til 18, som undervises af 3 Søndagsstolelærere; desuden har vi en Bibeltæst, som ledes af J. S. Tromburg. Endvidere skal jeg tilføje, at vi har Santaletende hver Udsdag Aften omkring i Hjemmet.

Det har faare meget at betyde, hvad Slags Folt det er, som grunder en Koloni. Altsaa mange af Guds Børn er kommen herop, og af de Ting, som vi kan tilskrive Herrens Sineelse. Men her er jo ogsaa dem, som trænger til at modtage Herrens Indbydelse, naar han siger: „Hvo, som tørster, komme, og hvo, som vil, taage Livens Vand uforskyldt.“

Vi har nu faaet vort eget Posthus i Kolonien, dels Naar er: Deckson, med Carl Christensen som Postmester. I Dag, den 7. Februar, kommer Posten for første Gang herud. Men vi faar tun Post en Gang om Ugen, hoer Udsdag.

(Fortættes.)

Salmebøger.

Hermed ønskes at henlede Opmærksomhed paa nogle af vore solide og fint indbundne Salmebøger. De nye Partier, vi har faaet indbundne, er i smukke Bind, end vi for har haft for de samme Priser, og Arbejdet er bedre udført.

Dette lader næsten utroligt i disse Tider, da alt forhøjes; men ved at lade en af nedenstående Salmebøger vil De blive overbevist om Sandheden deraf.

Følgende Numre anbefales særligt som haande billige og solide, smukke og smagfulde.

Nr. 9. Salmebogen med eet Til- læg, uden Kollekter, Epistler og Evangelier, med Guldsmukt, efter- lignet Kælbæstindsind, med Kors, Harpe og Linie i Guld paa Bindet, Smudsomslag og Foderal. Meget tynd og passende Format. Pris \$1.60.

Nr. 29. Samme Salmebog som Nr. 9, men med Kollekter, Epistler og Evangelier, begge Testrakter. Denne er den almindelig brugte Udgave. Prisen er som sædvanlig \$1.60.

Nr. 31. Den Salmebog har i længere Tid været udfølg, men nu har vi et godt Oplag. Den er lig Nr. 29, men i Guldsmuktbind (Morotto) og er ærlig værd de 20c mere. Den koster \$1.80. Dette er en særdeles stært, holdbar Salmebog.

Nr. 49. Denne Salmebog er lig Nr. 29 i Udtyr, og Bindet ligner de andre, men den har begge Til- læg, ialt 992 Salmer, samt Kollekter, Epistler og Evangelier (begge Testrakter). Den koster \$1.70.

Der er mange af vore Kirkefolt, som trænger til en ny Salmebog. Hult, Venner, at faa eder en Salmebog nu, mens vi har saadanne gode nogen for Pengene.

Naar paatrykkes i ægte Guld for 10c ekstra. Andre tager ellers 15c. Salmebøgerne sendes portofrit, naar fuld Pris sendes os.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Neb.